



KOOS TIMMENGA

Koos is een tiener als de oorlog uitbreekt. We hebben geen foto van Koos, daarom gebruiken we een affiche uit die tijd als afbeelding. Bij dit vragenblad hoort een bijlage. Lees het verhaal eerst voordat je de vragen gaat beantwoorden. Wil je meer weten over de NSB bekijk dan het [filmpje](#) uit de serie 13 in de oorlog op schooltv.

Hoe heten de gezinsleden van Koos?

Hoeveel tijd zit er tussen zijn overlijden en het bericht aan zijn ouders?

Waar is de hele familie lid van?

Hoe zou het komen denk je dat er zoveel tijd tussen zit?

Koos is student. Wat studeert hij en wat gebeurde er waardoor hij niet verder kon studeren?

In de tekst lees je over nationalisme. De Friese nationalisten en de Nationaal Socialistische beweging (NSB). Nationalisme is een politieke overtuiging waarbij mensen heel erg trots zijn op hun land. Je hebt twee soorten nationalisme; patriottisme en chauvinisme. Als je een patriot bent dan ben je trots op je eigen land, maar je hebt ook respect voor andere landen. Een chauvinist denkt dat zijn land het beste van de wereld is en heeft weinig respect voor andere landen of culturen.

Wat kun je vertellen over de Nederlandse Ambulance?

Wat kun je vertellen over de Friese Beweging?

Wat gebeurde er met Koos aan het front?



In 1942 werd de slag bij Warns uit 1345, heel lang geleden dus, herdacht. Waarom, denk je, doen weinig Friezen mee aan deze herdenking?

Op de laatste bladzijde van het verhaal kun je lezen over Douwe Ringma.

Kruis aan wat is waar en wat niet waar is.

- Koos en Douwe zijn allebei lid van de NSB
waar niet waar
- Alle Friezen waren lid van de Friese Beweging
waar niet waar
- De jongens hebben beide gevochten in het leger van de Duitse bezetter
waar niet waar
- Ze waren allebei soldaat bij de Waffen-SS, het leger van de nazi's
waar niet waar
- Als je tijdens de oorlog de Duitse bezetter hebt meegeholpen dan heet dat collaboratie en ben je collaborateur
waar niet waar
- Ze hebben beide gevochten aan het Oostfront/Rusland
waar niet waar
- De beide jongens overlijden in 1942
waar niet waar

In de tekst zie je afbeeldingen met twee s'en als een bliksem. De SS, oftewel Schutzstaffel wat beschermingsafdeling betekent, begint als de persoonlijk lijfwacht van Hitler. Deze groeit uit tot een enorme organisatie. De militaire afdeling is de Waffen-SS.

Wat heb je ontdekt over Nederlanders die gingen vechten voor de Duitse bezetter?

Wat heeft Douwe gedaan om te zorgen dat er meer aanmeldingen zouden komen om te strijden tegen de geallieerden?

Je weet nu meer over de NSB en de Waffen-SS. Als je ook de film op schooltv hebt bekeken heb je misschien wel een mening over de stelling.

Ben je het eens of oneens met de volgende stelling: Alle Friezen hadden in opstand moeten komen tegen de Hollanders en mee moeten vechten met de Duitse bezetter tijdens de oorlog.

Eens Oneens

Schrijf hier op hoe je tot je keuze bent gekomen.